

UMEÅ STUDENTKÅR
~ Studentfackligt arbete sedan 1959 ~

Umeå Medicinska
Studentkår

NTK
Umeå naturvetar- och teknologkår

Studentfallsskrivelsen 2013

Umeå studentkår
Box 7652, S-907 13 Umeå
www.umeastudentkar.se

Umeå Medicinska Studentkår
Klintvägen 55, S-907 37 Umeå
www.medicinska.se

Umeå naturvetar- och teknologkår
MIT-huset, S-901 87 Umeå
www.ntk.umu.se

INNEHÅLL

1. INLEDNING	3
1.1 OM STUDENTFALLSSKRIVELSE	3
1.2 ARBETET MED STUDENTFALLSSKRIVELSE.....	4
1.3 DET GÄLLANDE REGELVERKET	5
2. ADMINISTRATION	6
2.1 ADMINISTRATIVA RUTINER.....	6
2.2 KURSPLANERING	6
3. RÄTTSSÄKERHET	8
3.1 KURSPLANER	8
3.2 EXAMINATION	8
3.3 GÄLLANDE REGELVERK FÖR UPPSATSER	9
3.4 VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING	10
4. UTBILDNINGSKVALITÉ	11
4.1 HANDLEDNING	11
4.2 LÄRARES ARBETSBELASTNING.....	11
5. STUDENTINFLYTANDE	13
5.1 KURSUTVÄRDERING.....	13
6. STUDIESOCIALA OMRÅDEN	14
6.1 STUDIESTÖDSLAGSTIFTNINGEN	14
6.2 INTERNATIONELLA STUDENTER.....	14
6.3 ETT UNIVERSITET FÖR ALLA.....	15
6.4 ARBETSMILJÖ	15

1. INLEDNING

1.1 OM STUDENTFALLSSKRIVELSEN

Studentfallsskrivelsen syftar till att åskådliggöra återkommande problem som studenter vid Umeå universitet vänder sig till studentkårerna för att få hjälp med. Som författare står utbildningsbevakarna och studiesocialt ansvariga från de tre studentkårerna vid Umeå universitet.

Umeå Medicinska Studentkår företräder studerande inom grund-, avancerad och forskarnivå vid den medicinska fakulteten. Utbildningsbevakningen sker med en bred förankring bland studentrepresentanterna i olika studieråd med inriktning mot olika utbildningsprogram samt för forskarutbildningen. Vidare så har styrelsen utsedda kontaktpersoner inom sig för att åsikter från representanterna ska nå kårens högsta verkställande organ. Styrelsens ledamöter tar emot enskilda studentfall.

Umeå studentkår företräder studerande inom grund-, avancerad och forskarnivå vid humanistisk fakultet, samhällsvetenskaplig fakultet samt Lärarhögskolan. Utbildningsbevakningen sker i olika former beroende på fakultet, men samordnas genom kårens fem sektionsutbildningsbevakare som tar emot enskilda studentfall. Centralt har kåren ytterligare en utbildningsbevakare som samordnar arbetet med sektionsutbildningsbevakarna.

Umeå naturvetar- och teknologkår företräder studerande inom grund-, avancerad och forskarnivå vid teknisk-naturvetenskaplig fakultet. Utbildningsbevakningen sker genom utbildningsbevakningsenheten där kårens sektioner samarbetar med kårens centrala utbildningsbevakare som tar emot enskilda studentfall. För studerande på forskarnivå finns även ett särskilt doktorandombud.

Tillsammans företräder dessa tre studentkårer samtliga studerande vid Umeå universitet, oavsett utbildningsnivå och vare sig de studerande är på campus eller är distansstudenter. Samarbetet mellan studentkårerna i utbildningsfrågor är omfattande och studentfallsskrivelsen är ett exempel på resultatet av detta samarbete.

Studentfallsskrivelsen utgår från de studentfall som inkommit till studentkårerna under de tre senaste läsåren från och med höstterminen 2010 till och med vårterminen 2013. Inkomna studentfall har diarieförts och kategoriserats enligt en bestämd mall.¹

När samtliga studentfallsdiarier från de tre studentkårerna sammanställdes var materialet digert och återkommande mönster kunde ses. Utifrån dessa mönster uppdelas denna skrivelse i fem huvudrubriker, dessa är i sin tur indelade i ett antal underrubriker. Varje underrubrik har återkommande genom skrivelsen strukturerats enligt följande: *studentkårernas grundsyn*, *studentkårernas problembeskrivning* samt *studentkårernas förslag till åtgärd*.

¹ Diariet bifogas ej till skrivelsen då denna text primärt tjänar syftet att åskådliggöra och problematisera studentfallen i ett större sammanhang.

De generella mönster som skildras i studentfallsskrivelsen utgörs inte endast av händelser där det gällande regelverket inte har efterlevts utan också händelser där olämpligt agerande, bristfällig information eller felaktig administration varit orsak till problemets uppkomst (se bilaga 1). Värt att påpeka är att vi valt att inte ha ett specifikt tema för informations- och kommunikationsproblem. Skälet till detta är att bristande kommunikation och otydlig information ofta har betydande roll i de inkomna studentfallen, detta oavsett kategori. Informations- och kommunikationsproblem är således att betrakta som genomgående Studentfallen som ligger till grund för denna skrivelse har inkommit både från studenter och från undervisande eller administrativ personal. Gemensamt är att de uppkomna problemen på ett eller annat sätt försätter studenter i en problematisk situation.

En aspekt värd att lyfta fram är det mörkertal av studentfall som aldrig når studentkårernas utbildningsbevakare eller studiesocialt ansvariga. Studentkåreerna är medvetna om detta mörkertal men anser att den underliggande sammanställningen av de tre senaste läsårens studentfall fångar upp relevanta strukturella problem på ett övergripande sätt.

Vår förhoppning är att studentfallsskrivelsen 2013 ska ligga till grund för en god diskussion och ett fortsatt gott samarbete med Umeå universitet under de närmsta tre åren för att säkerställa en tillfredsställande studiemiljö och stärka rättssäkerheten samt studentinflytandet.

1.2 ARBETET MED STUDENTFALLSSKRIVELSEN

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Studentfallsskrivelsen är det mest omfattande arbete som studentkårernas utbildningsbevakare och studiesocialt ansvariga gemensamt producerar gällande områden såsom administration, rättssäkerhet, utbildningskvalité, studentinflytande och studiesociala aspekter. Dessa områden berör varje student som studerar vid Umeå universitet. Hur Umeå universitet väljer att bemöta och arbeta med denna skrivelse är av yttersta vikt för utvecklingen av utbildningens kvalité, säkerställandet av studenternas rättigheter och fullföljandet av Umeå universitets skyldigheter.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Kontinuitet och uppföljning är ett återkommande problem för studentkåreerna då utbildningsbevakare och engagerade studenter i regel byts ut varje år. För att studentfallsskrivelsen ska följas upp på ett adekvat sätt är det nödvändigt att Umeå universitet tar sig an denna skrivelse och utarbetar en plan för hur och när återkoppling och eventuella åtgärder ska ske.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att en tidsplan från Umeå universitet presenteras höstterminen 2013 om hur de planerar att arbeta med studentfallsskrivelsen.

1.3 DET GÄLLANDE REGELVERKET

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Det är av stor vikt att det gällande regelverket efterlevs och tydligt kommuniceras till studenterna. Detta i syfte att säkerställa en korrekt myndighetsutövning då den kan granskas av samtliga berörda parter. Dessutom är det av stor vikt att det finns en lättillgänglig sammanställning av det gällande regelverk som reglerar Umeå universitets verksamhet. I nuläget är *Regelsamlingen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Umeå universitet* en sådan sammanställning. Regelsamlingen är studentens främsta källa att vända sig till för att söka svar på hur utbildningen regleras. Med anledning av detta ska denna regelsamling vara uppdaterad, lättförstådd och väl strukturerad.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Idag saknar Umeå universitet ett system för uppföljning av regelbrott. Detta är i studentkårens ögon anmärkningsvärt och högst problematiskt. När studenter söker studentkårens hjälp rörande deras utbildning och sedan undrar vad som kommer hända härnäst kan studentkåren sällan lämna konkreta besked huruvida åtgärder kommer vidtas. Studenterna upplever ofta att det kan vara menlöst att lyfta och belysa en viss problematik då det gällande regelverket ofta inte erbjuder konkreta efterföljder vid regelbrott. Därför anser studentkåren att det är av stor vikt att ett förbättringsarbete kring uppföljning och konkreta åtgärder initieras.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att en utredning initieras för att skapa ett system för uppföljning av regelbrott vid Umeå universitet.
- Att Umeå universitet säkerställer att det gällande regelverket efterlevs.

2. ADMINISTRATION

2.1 ADMINISTRATIVA RUTINER

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

För att garantera studenters rättssäkerhet ska administrativa rutiner vara väl planerade och i linje med gällande regelverk. Information om utbildningsprogram och kurser samt schema och litteraturlista ska finnas tillgängligt för studenter i god tid innan kursstart. Detta är viktigt för att studenter ska kunna planera sin tid och sina studier.

I enlighet med Umeå universitets *Regler och riktlinjer för studieadministration* ska kursplan, litteraturlista och ett översiktligt schema med angivelse av obligatoriska moment samt tidsangivelse för undervisning och examination under de första fyra veckorna finnas tillgängligt minst en månad före kursens start.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Under de tre senaste verksamhetsåren kan studentkåren se att institutioner vid Umeå universitet har svårigheter att följa reglerna som beskrivs i grundsynen ovan. Studenter får ofta tillgång till den relevanta kursinformationen, speciellt schema, för sent och det är inte ovanligt att scheman ändras under kursens gång. Detta medför stora problem för studenter, speciellt för de som har barn, bor på annan ort, jobbar vid sidan av sina studier eller läser flera kurser parallellt.

Ytterligare ett problem är att nuvarande regelverk gällande scheman endast reglerar kursens första veckor, och inte hela kursen.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att Umeå universitet kontinuerligt arbetar med att stärka kunskapen gällande regelverket kring schema och kursplan.
- Att Umeå universitet reviderar *Regler och riktlinjer för studieadministration* och tillägger att ett översiktligt schema måste finnas för hela kursen senast fyra veckor innan kursstart.

2.2 KURSPLANERING

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Studenter har olika förutsättningar till att bedriva sina studier. Olika omständigheter i form av arbete, familj, barn och boendeort gör att studenter behöver veta kursens upplägg i god tid för att följaktligen kunna planera sin vardag. Detta är dessutom av särskild vikt när flera institutioner samverkar inom en kurs. Då är det av stor vikt att berörda institutioner är överens i både planering och i det pedagogiska upplägget.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Studentfall och komplikationer under pågående kurs orsakas ofta av bristfällig planering och framförallt bristfällig kommunikation lärare emellan samt mellan lärare och student. Problemen

rör allt ifrån otydliga eller felaktiga scheman och kursplaner till diffusa och inaktuella litteraturlistor. Ibland ges även olika direktiv och riktlinjer av olika lärare under samma kurs.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att Umeå universitet säkerställer att kurser planeras väl där samtliga delaktiga är väl införstådda i kursens upplägg.

3. RÄTTSSÄKERHET

3.1 KURSPLANER

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Kursplaner ska finnas lättillgängliga och tydligt specificera kursernas innehåll, förväntade studieresultat, examinationsformer och kurslitteratur. Studenter ska enkelt kunna förstå vad de kan förvänta sig av en kurs vid Umeå universitet. Kursplaner är juridiskt bindande dokument och anger ramarna för den undervisning och examination som gäller för kursen. Det är således av stor vikt att dessa dokument är tydliga när de kommuniceras till berörda studenter såväl som till undervisande och examinerande lärare.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Studentkåreerna har under de tre senaste verksamhetsåren hanterat en rad studentfall som berör problematiken kring förväntade studieresultat och bedömning. Det är vanligt förekommande att formuleringarna i kursplaner är alltför ospecifika för att studenter med enkelhet ska kunna förstå vad som förväntas av dem i både undervisning och examination. Vad gäller examination så har denna otydlighet medfört att studenter uppfattat sig orättvist och godtyckligt bedömda, och har även upplevt att examinator inte kunnat motivera den givna bedömningen.

I syfte att säkerställa en rättssäker bedömning av studenternas prestationer och att utesluta misstanke om godtycklig bedömning av examinator är det i allas intresse att tydliggöra och specificera förväntade studieresultat samt betygskriterier.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att kursplaner vid Umeå universitet tydligt specificerar förväntade studieresultat och betygskriterier.
- Att förväntade studieresultat konkretiseras och förmedlas till studenterna av examinator och kursansvariga.

3.2 EXAMINATION

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Vid examination är studenterna beroende av läraren och därför är det av största vikt att läraren själv är medveten om vad som gäller, både när det gäller rättssäkerhet och att kommunikationen med studenterna fungerar. Examination ska genomföras av lärare med goda kunskaper i hur bedömningen av studenters insatser sker och vilka regler som gäller i samband med examinationen. Examinationens innehåll och form ska dessutom vara relevant utifrån kursens förväntade studieresultat.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

I likhet med föregående studentfallsskrivelse kan vi se att uppkomna problem kring examination utgör en betydande del av studentfallen som studentkårerna hanterat de senaste tre åren. Detta område innefattar ett flertal olika problem, såsom oklarheter kring vad som är examinerande, vad som får vara obligatoriskt samt vilka studieresultat som förväntas av studenten. Grunden till dessa problem är till stor del bristande kommunikation mellan lärare och studenter.

Studentkårerna ser att bristande pedagogisk planering och kommunikation tenderar att bidra till ovisshet bland studenterna. Kursens utformning ska tydligt utgå från förväntade studieresultat som därmed kan reducera denna typ av problem samt skapa tydlighet för alla inblandade parter.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att de förväntade studieresultaten ska förtydligas, kommuniceras och därmed forma kursens upplägg, innehåll och examination.
- Att Umeå universitet genomför en översyn av hur institutioner arbetar med gällande regelverk samt att kompetensutveckling på området genomförs i de fall brister uppmärksammas.

3.3 GÄLLANDE REGELVERK FÖR UPPSATSER

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Det gällande regelverket ska reglera alla examinationsformer, däribland salstentamen såväl som skriftliga inlämningsuppgifter och uppsatser. På så vis har studenter förutsättningar att på ett korrekt sätt genomföra en uppsatskurs såväl som att lärare har förutsättningar att genomföra en rättssäker handledning och bedömning av uppsatsarbeten. I kursplanen för uppsatskurser ska det tydligt framgå vad det är för tidsram för arbetet, vilken mängd handledningstid som erbjuds samt vilka möjligheter till examination och förnyad examination som en student har rätt till.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Regler för salstentamen finns tydligt specificerat i det gällande regelverket *Regler och riktlinjer för betyg och examination*. Dessvärre är reglerna och bestämmelserna gällande uppsatsarbeten och skriftliga inlämningsuppgifter i princip obefintliga. De regler för examination och förnyad examination som tillämpas på övriga kurser i utbildningen tillämpas inte på uppsatskurser. Informationen i kursplaner, rätten till handledningstid och praxis för förnyad examination skiljer sig dessutom åt på olika kurser och institutioner. Detta leder därför till obalans och ojämlikhet institutioner och studenter emellan.

Ett annat problem är att möjligheten till alternativ examinationsform sällan nyttjas. I de fall där andra studenter saknas för att kunna genomföra opponeringstillfällen eller förnyad examination har det lett till att enskilda studenter har fått vänta i flera terminer med att kunna gå upp med sin uppsats och följaktligen ta examen.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att Umeå universitet tydliggör det gällande regelverket vid uppsatsarbeten, där studentens rätt till handledningstid, kompletteringsförfarande och förnyad examination specificeras.
- Att Umeå universitet utökar möjligheterna för förnyad examination och tillämpar alternativ examinationsform i de fall där det behövs.

3.4 VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Praktik och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) utgör viktiga moment för många studenter vid Umeå universitet. Det är av stor vikt för den enskilda studenten att informationen vid praktik/VFU-placering är tydlig, och att den är relevant i förhållande till utbildningen. Eftersom det ofta rör sig om studier förlagda på annan ort än Umeå så är det viktigt att praktiska detaljer fungerar, och har förutsättningar för att fungera, på ett smidigt och effektivt sätt. Följaktligen ställer det krav på att studenter blir tilldelade praktik/VFU-placering i god tid samt att dess struktur uppfyller de krav som kursen kräver.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Studentfallen rörande praktik/VFU har bland annat handlat om sena tilldelningar av praktik-/VFU-placeringar, i extremfallen endast någon dag innan praktik/VFU börjar. Detta kan ställa till stora bekymmer för studenten när orten är annan än Umeå och exempelvis boende måste ordnas med mycket kort varsel. Det har också framkommit att studenter blivit tilldelad handledare som har en begränsad tjänst, såsom halvtidstjänst eller liknande, vilket medför att den verksamhetsförlagda utbildningen blir bristfällig.

Ett antal klagomål gällande ersättningsnivåer för dubbelt boende vid praktik/VFU-placering har också lyfts fram till studentkårerna. Dagens ersättningsnivå räcker i många fall inte för att täcka kostnader som uppkommer i samband med praktik/VFU. Detta har i ett flertal fall lett till en hård konkurrens om de placeringar som funnits i Umeå, baserat på ekonomiska motiv. Studentkårerna anser det olyckligt att studenters privatekonomi får en avgörande betydelse för genomförandet av utbildningen.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att diskussion rörande ersättning för dubbelt boende under praktik/VFU-placering tas upp av Umeå universitet i lämpligt forum.
- Att Umeå universitet ser över rutinerna för tilldelning av praktik-/VFU-placeringar och utvärderar om detta kan utvecklas i syfte att säkerställa att besked om placering lämnas senast en månad innan praktik/VFU-perioden inleds.
- Att Umeå universitet säkerställer att tillsättare av praktik/VFU-placeringar är uppdaterade kring de lokala handledarnas tjänst.

4. UTBILDNINGSKVALITÉ

4.1 HANDLEDNING

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Handledning syftar till att stödja och vägleda studenten i dess arbete med uppsatser. Detta innefattar både att inspirera och vägleda studenten i dess arbete framåt men också att bromsa och sätta ramar för vad som är relevant för studenten att arbeta med. En god handledning präglas av tydlig och bra kommunikation mellan handledare och student såväl som mellan handledare och examinator.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

En problematik som kan ses i de senaste årens studentfall är att handledare och examinator är oense över vad som är en godkänd uppsats. Generellt ligger problemet i att handledaren beviljar studentens uppsats till slutseminarium med uppfattningen att den bör bli godkänd. När examinatorn sedan ska bedöma uppsatsen kan det visa sig att den innehåller stora brister i kvalitet, ibland till och med den grundläggande forskningsfrågan. Resultatet blir att studenten måste göra omfattande ändringar i sin uppsats och i vissa fall helt ändra forskningsfrågan i sin helhet. Detta på mycket kort tid.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att Umeå universitets uppsatskurser och examensarbeten momentindelas för att tidigt upptäcka brister i forskningsfrågan.
- Att Umeå universitet upprättar riktlinjer för handledning i syfte att säkerställa en adekvat handledning vid uppsatsskrivande.

4.2 LÄRARES ARBETSBELASTNING

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Lärares arbetsbelastning ska ligga i rätt proportion till deras anställning och lärarna ska lägga den tid som är tilldelad för undervisning i den omfattning som deras tjänst innebär. Detta är givetvis en självklarhet men ändå en viktig fråga för att förebygga utbrändhet och stress, samt skapa god utbildningskvalité.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Flera studentfall har sin grund i att läraren inte anser sig ha tid till de uppgifter som kurser och undervisning kräver. Att scheman, kurslitteratur, rättning av tentamina och laborationsrapporter tar längre tid än de regelstadgade tre veckorna förklaras ofta av tidsbrist hos läraren. Detta leder ofta till frustration för studenter när förnyad tentamen och planering av kommande kurser försenas eller brister.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att Umeå universitet, institutionerna och ytterst prefekterna arbetar för att säkerställa att lärares arbetsbelastning är rimlig i förhållande till deras anställning.
- Att Umeå universitet arbetar för att säkerställa att den avsatta arbetstiden som universitetsanställda har för undervisning verkligen används till detta ändamål.

5. STUDENTINFLYTANDE

5.1 KURSUTVÄRDERING

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Kursutvärderingar syftar till att fånga upp studenternas åsikter och synpunkter gällande sin utbildning. Det är således ett bra instrument för att ta tillvara studenternas perspektiv och är på så vis en viktig faktor i utvecklings- och kvalitetsarbetet i utbildningen. Dessutom ligger det i studenternas intresse att få utöva detta lagstadgade studentinflytande.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Kursutvärderingar har på flera sätt skett bristfälligt de tre senaste åren. Det är bland annat att kursutvärderingar uteblir, att resultatet inte återkopplas för studenterna, att de inte görs tillgängliga på institutionernas hemsidor samt att inga ansträngningar till förändringar görs, trots att brister påpekas. Detta är en förlorad möjlighet till utveckling av kurserna och ger även ett upphov till missnöje hos studenterna. Många studenter ser följaktligen inte syftet med kursutvärderingar, och låter därför bli att delta. Engagemanget från lärarna, såväl som från studenterna, måste sålunda öka för att kursutvärderingarna ska uppnå sitt kvalitetshöjande syfte.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att Umeå universitet säkerställer att kursutvärderingar genomförs, återkopplas till studenterna samt publiceras på institutionernas hemsidor i enlighet med gällande regelverk.
- Att Umeå universitets alla kursansvariga tar tillvara på och uppmärksammar studenternas synpunkter samt informerar om vikten av att genomföra kursutvärderingar.

6. STUDIESOCIALA OMRÅDEN

6.1 STUDIESTÖDSLAGSTIFTNINGEN

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

En av grundstenarna i den svenska högskolemodellen är att alla ska ha möjlighet att studera. Ett sätt detta möjliggörs på är genom att alla svenska studenter har rätt till studiestöd från Centrala studiestödsnämnden (CSN). Studentkårerna anser att studiestödslagstiftningen ska vara kompatibel med hur universitet och högskolor väljer att utforma sina utbildningar.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

När CSN beslutar om studiestöd görs en bedömning av i vilken utsträckning studenten avklarat sina studier föregående termin. Lagstiftningen möjliggör dock för CSN att de, i särskilda fall, kan ta hänsyn till att studenten inte avklarat sina studier. Under de senaste åren har lagstiftningen och praxis gällande studiestöd förändrats, både vad gäller kraven för att erhålla studiestöd men också vad som anses vara särskilda skäl. En återkommande problematik vid Umeå universitet, särskilt i längre kurser om 30 högskolepoäng, är att CSN utgår från inrapporterade poäng till LADOK. Studenter som avklarat 75 % av kursen, men som inte är formellt godkända på hela kursen, bedöms vara icke-berättigade till studiestöd enligt CSN, trots att de avklarat merparten av kursen. Tidigare kunde lärare, handledare eller kursansvarig intyga till CSN att studenter avklarat 75 %, men sådana intyg godtar CSN inte längre som underlag för beslut gällande studiestödsberättigande.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att Umeå universitet ser över möjligheterna att momentindela kurser motsvarande 15 högskolepoäng eller mer, för att eliminera ovan nämnda problematik.
- Att Umeå universitet tillskriver Utbildningsdepartementet och lyfter ovan nämnda problematik.

6.2 INTERNATIONELLA STUDENTER

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Umeå universitet ska vara ett universitet som är attraktivt för internationella studenter att studera vid. Dessutom ska dessa känna sig välkomna och trygga i Umeå. Sverige, såväl som Umeå, präglas idag av många kulturer och studentkårerna anser att studiemiljön vid Umeå universitet bör spegla hur samhället ser ut i stort.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Vad gäller internationella studenter, i synnerhet *freemovers*², har det vid tillfällen uppstått problem gällande visum. Om en internationell student blir sjuk, anmäler föräldraledighet eller inte klarar att genomföra sina studier i den takt eller åtagandegrad som tänkt, kan

² Här åsyftas internationella medborgare vilka ej omfattas av ett utbytesavtal.

Migrationsverket dra tillbaka den studerandes visum eller besluta att inte förlänga detta. Detta kan skapa negativ press på internationella studenter, som dessutom betalar för sin utbildning.

Studentkåreerna anser det olyckligt att internationella studenter tvingas avbryta sin utbildning på grund av icke beviljade visum orsakade av administrativa diskrepanser.

Det är viktigt att internationella studenter får information om, och tillgång till, den hjälp som Umeå universitet erbjuder.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att Umeå universitet ser över hur internationella studenter informeras om visum samt hur den kommunikationen kan utvecklas.

6.3 ETT UNIVERSITET FÖR ALLA

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

För att Umeå universitet ska kunna erbjuda likvärdig utbildning till alla studenter är det en förutsättning att Umeå universitet är lyhörd inför hela den heterogena studentgruppen. Studentgruppen består av personer med olika kön, genus, etnicitet, funktionshinder, ålder, ekonomiska förutsättningar samt geografiska förutsättningar; det finns ingen student som är den andra lik. Alla dessa har lika rätt till högskoleutbildning.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Den akademiska världen i Sverige upplevs inte som anpassad till den heterogena studentgruppen och högskolan har inte följt med i den demografiska och strukturella förändringen av studentgruppen. För studenter med barn uppkommer problem när salstentor eller annan verksamhet är förlagda till kvällstid eller utanför reguljär arbetstid. Detsamma gäller även studenter som studerar på distans eller är bosatta på annan ort.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

- Att Umeå universitet ska arbeta för att inga ordinarie salstentamen ska förläggas till kvällstid och helger.
- Att Umeå universitet tar fram en handlingsplan som ersätter *Ett inkluderande universitet - en handlingsplan för likabehandling, tillgänglighet och mångfald för studenter och anställda 2007-2010* och ser till att en sådan handlingsplan alltid finns och är aktuell.

6.4 ARBETSMILJÖ

STUDENTKÅRERNAS GRUNDSYN

Många studenter tillbringar stora delar av sin tid på universitetsområdet. Därför är det av stor vikt att studiemiljön är tillfredställande. Förutom att uppfylla den gällande arbetsmiljölagstiftningens krav säger Umeå universitets *Arbetsmiljöpolic*y, fastställd av universitetsstyrelsen 1999-06-07, dels att "Umeå universitet skall vara en arbetsplats som präglas

av respekt för och tillit till individen samt vara säker och utvecklande för anställda och studenter” och dels att ”Arbetsmiljöarbetet skall ge förutsättningar för ett positivt arbetsklimat och en god arbets- och studiemiljö”. Följaktligen ska Umeå universitet skapa förutsättningar för att anställda och studenter ska må bra, trivas och känna sig trygga.

STUDENTKÅRERNAS PROBLEMBESKRIVNING

Synpunkter från studenter har inkommit om hög ljudnivå vid studieplatser, särskilt i öppna utrymmen såsom fik, korridorer och ljusgårdar. Detta ger upphov till huvudvärk och koncentrationssvårigheter för många studenter och är således ett allvarligt arbetsmiljöproblem. Studenter vid konstnärligt campus är särskilt utsatta då hög ljudnivå och öppna planlösningar orsakar detta arbetsmiljöproblem. Ytterligare problem som har en negativ inverkan på studiemiljön och undervisningen är olämpligt placerade gångstråk och lunchrum där passerande personer stör föreläsningstrymmen och studieplatser.

Under de tre senaste verksamhetsåren har ett återkommande problem varit datorsalar. Studenter har påtalat att den tillgängliga utrustningen inte fungerar ändamålsenligt och att det lider en brist på datorer för att tillmötesgå antalet studenter. Dessutom är det ofta fler personer i datorsalarna än vad ventilationen är anpassad för, vilket orsakar otillfredsställande luftkvalité.

Flera synpunkter har inkommit om lärare som behandlat eller bemött studenter på ett olämpligt sätt. Det innefattar nedvärderande språk gentemot enskilda studenter och att lärare uttalar sig negativt och olämpligt om enskilda studenter inför andra. Denna slags problematik inbegriper säkerligen ett stort mörkertal då studenter sällan vill riskera att försättas i en potentiellt ofördelaktig situation om och när det upplevda missnöjet påpekas.

STUDENTKÅRERNAS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRD:

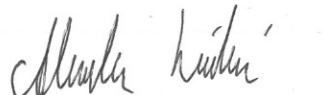
- Att Umeå universitet tillgodoser behovet av fler grupprum och adekvata studieplatser.
- Att Umeå universitet åtgärdar den höga ljudnivån i de korridorer och öppna studieplatser där det finns behov, exempelvis genom att placera ut ljuddämpande möbler, flyttbara väggar eller dylikt.
- Att Umeå universitet ser över datorer och ventilation i samtliga datorsalar för att upptäcka och åtgärda de problem och brister som redogörs för ovan.
- Att Umeå universitet verkar för en god stämning och respektfullt bemötande personal och studenter emellan.

Taniya Sahlström
Utbildningsbevakare Umeå studentkår

Lisa Thomas
Utbildningsbevakare Umeå naturvetar- och teknologkår

Elin Ljungström
Utbildningsbevakare Umeå Medicinska Studentkår

Frida Gidlund
Utbildningsbevakare UmPe

Alexandra Lindén
Utbildningsbevakare BetSek/HHUS

Irma Olofsson
Studiesocialt ansvarig Umeå studentkår

Tomas Olsson
Utbildningsbevakare SamSek

Patrik Wallström
Utbildningsbevakare HumSek

David Wissing
Utbildningsbevakare UmPe

Erik Sjödin
Studiesocialt ansvarig Umeå naturvetar- och teknologkår

Sebastian Olofsson
Utbildningsbevakare Umeå Medicinska Studentkår

UMEÅ STUDENTKÅR
~ Studentfackligt arbete sedan 1959 ~

Umeå Medicinska
Studentkår

NTK
Umeå naturvetar- och teknolog

BILAGA 1

Då *Studentfallsskrivelsen 2010* övergick till att bli ett dokument vilket författas vart tredje år, möjliggjorde det för studentkårerna att bearbeta ett större underlag av studentfall. Detta har medfört att studentkårerna kunnat identifiera problemområden av mer strukturell och varaktig karaktär.

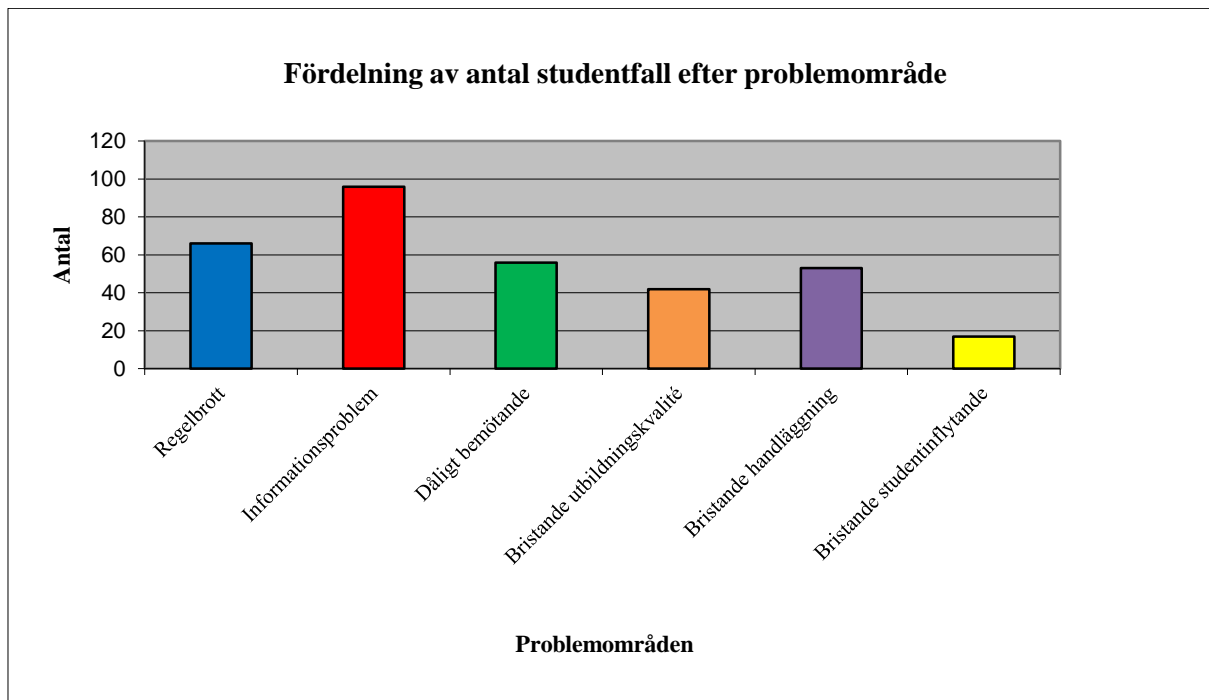
Sammanställningen och inordningen av underlaget har sin utgångspunkt i de kategorier av olika typer av studentärenden som Umeå universitet i samråd med studentkårerna tog fram i publikationen *Missnöjd student*. Dessa redogörs för i tabellen nedan:

Tabell 1: Kategorier av olika typer av studentärenden

Problemområde	Definition
Regelbrott	När en lärare, annan personal eller student handlat mot gällande regelverk som högskolelagen, högskoleförordningen eller vid Umeå universitet upprättade regler (rektorsbeslut).
Informationsproblem	En konflikt mellan student/er och lärare skapad p.g.a. att informationen till studenterna är otydlig och kan tolkas på flera sätt, eller när en lärare har andra kommunikationsproblem gentemot studenter. Även vissa fall där informationen kommer sent kan föras hit.
Dåligt bemötande	Ett bemötande som av en student upplevs nonchalant, nedsättande eller kränkande (allvarliga kränkningar ska alltid utredas).
Bristande utbildningskvalité	Innehållet i examinationen överensstämmer inte med de förväntade studieresultat som presenteras i kursplanen. Examinationsformerna är inte av den kvalitet som krävs för att validiteten i examinationen ska vara tillfredsställande. Undervisningens kvalitet är inte tillräcklig. Lärarnas språkkunskaper är otillräckliga. Lokalerna möter inte upp mot vad som krävs för att undervisningen ska bli effektiv.
Bristande handläggning (Allmän förvaltningsrätt)	Tentamenssvar eller inlämningsuppgifter hanteras felaktigt eller bedöms godtyckligt. En ansökan om tillgodoräknande avslås utan motivering.
Bristande studentinflytande	Studentrepresentanter får ingen möjlighet att ge synpunkter på beslut som angår deras utbildning.

Totalt inkom 278 studentfall till studentkårerna under perioden 2010-07-01 – 2013-06-31. Studentfall är normalt sådana ärenden där en student upplever sig felaktigt bemött, där handläggningen av utbildning brister, där Umeå universitet brister i sin kommunikation till studenter eller där uppenbara regelbrott kan identifieras. Det faktiska antalet studentfall är däremot mycket större, då många ärenden kan omfatta flera studenter eller till och med hela kurser. Vidare så når inte alla studentfall kårens utbildningsbevakare då många studenter väljer att lösa problemen på egen hand. Det antal ärenden som inkommit till studentkårerna ger ändå en fingervisning om de problem som studenter identifierat och belyst under de tre senaste läsåren.

Diagram 1: Antal studentfall fördelat efter problemområde¹

Informationsproblem förekommer i lite mer än vart tredje fall. Detta område är dock ofta nära sammankopplat med övriga kategorier. Regelbrott har kunnat identifieras i nästan vart fjärde fall och får anses mycket allvarligt då rättssäkerheten för den enskilda studenten måste anses vara central för utbildningen. I var femte studentfall upplever sig studenterna dåligt bemötta vilket är ett svårare område att bedöma då bemötande är en subjektiv upplevelse. Detta kan dock ofta vara bland de allvarligaste fallen att hantera. Nära var femte studentfall rör bristande handläggningen och där administrationen av studierna inte lever upp till de krav som kan ställas. I nästintill var sjätte studentfall anser studenterna att kvalitén på deras utbildningsprogram eller kurs har sådana brister att de måste uppmärksammas. Avslutningsvis ser en liten andel studenter brister i sina möjligheter att utöva inflytande.

¹ Ett studentfall kan falla inom flera kategorier samtidigt, om ärendet exempelvis rör informationsproblem och bristande handläggning förs statistik för det ärendet in i båda kategorierna.